

ชื่อเรื่อง	การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโจทย์วิจัย และข้อเสนอโครงการวิจัยที่ตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัด ด้านการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมชุมชน
คณะผู้วิจัย	ผศ. ดร. กุลวดี โรจน์ไพศาลกิจ ดร. วงเดือน ไหมสนธิ์ อ. วัชรกร พาหะนิษฐ์ อ. กุลยารัตน์ ทศมี

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโจทย์วิจัย และข้อเสนอโครงการวิจัยที่ตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัดด้านการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมชุมชน (OTOP) โดยมีคำถามการวิจัยคือการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมฯ ดังกล่าว ควรมีรูปแบบอย่างไร การวิจัยดำเนินการโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ในฐานะหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ภาทิจของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย คณะผู้วิจัย อาจารย์ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดจะเชิงเตรา การสร้างการมีส่วนร่วมดำเนินการใน 4 ขั้นตอนคือการศึกษาสถานการณ์ด้านสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดจะเชิงเตรา การพัฒนาโจทย์วิจัย การติดตามหนุนเสริมนักวิจัย และการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการวิจัยทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาทิจในการดำเนินการวิจัยในทุกขั้นตอน เกิดนักวิจัย ซึ่งเป็นผู้แทนหน่วยงาน 10 คน อาจารย์ 48 คน และผู้ประกอบการ 81 คน
2. ได้โจทย์วิจัยในเบื้องต้น 96 โจทย์ และสามารถสรุปเป็น 3 ประเด็นปัญหาใหญ่ๆ คือ 1) ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ 2) บรรจุภัณฑ์ และ 3) วัตถุดิบและกระบวนการผลิต
3. เกิดข้อเสนอโครงการวิจัยฯ ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยภายนอกมหาวิทยาลัย 3 ทุน และ ภายในมหาวิทยาลัย 7 ทุน
4. เกิดผลกระทบจากการวิจัยในประเด็นดังนี้ 1) บรรยาอากาศการวิจัยในมหาวิทยาลัย เกิดกลุ่มนักวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาฯ 2) นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จักของหน่วยงาน บุคคล ในชุมชน เพิ่มแหล่งทุนวิจัย/ ภาทิจร่วมวิจัย 3) นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งทางวิชาการของชุมชนท้องถิ่น 4) การสร้างโอกาสในการแสดงศักยภาพทางวิชาการ และการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา 5) เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาอาจารย์นักวิจัยในการรับทุนวิจัยภายนอก 6) เกิดผลงานวิจัย Senior Project ของนักศึกษาในประเด็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ

1. แนวทางการพัฒนาช่องทางการสื่อสารกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
2. รูปแบบการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ
3. รูปแบบการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการฯ
4. เทคนิคที่ค้นพบในการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการฯ คือ 1) การเอื้อประโยชน์ (Give Benefit) 2) การให้ความสนใจ (Interest) 3) การจัดการแบบยืดหยุ่น (Flexibility) 4) การสร้างความไว้วางใจ (Trust) และ 5) การรับฟังทุกปัญหา (Not only one)
5. เทคนิคที่พบในการส่งเสริมศักยภาพของนักวิจัยคือ 1) การเสริมความรู้ ความเข้าใจ ด้านระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology Improvement) 2) การกระตุ้นเตือนเป็นระยะ (Interval stimulate) 3) การเรียนรู้จากตัวอย่างที่ดี (Best Practice) 4) การเชื่อมโยง ประสานองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัย (Knowledge exchange) และ 5) การสื่อสารหลายช่องทาง (Multi-way communication)

คำสำคัญ (Key words)

การมีส่วนร่วม โจทย์วิจัย ข้อเสนอโครงการวิจัย หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

Title: Creation of Participatory Process in Developing Research Questions and Research Proposals according to Provincial Strategy for Communal Industries

Researchers: Asst. Prof. Dr. Kunwadee Rojpaisarnkit

Dr. Wongduan Maison

Mr. Watcharakorn Phahanich

Ms. Kulyarat Tasamee

Abstract

The main objectives of this research were to create participatory process for developing research questions and research proposals according to provincial strategy for communal industries. Research questions were possibilities of the model of participatory process. The research was carried out by Research and Development Institute, of Rajabhat Rajanagarindra University, as university's research management unit. Participants were researchers, university lecturers, students, government organizations, private sectors, and One Tambon One Product (OTOP) producers in Chachoengsao. The creation of participation consisted of 4 steps: studying of situation of One Tambon One Product in Chachoengsao, developing of research questions, monitoring and promoting researchers, and developing research proposals.

The results were as follows:

1. Research process enabled the participation of all parties in every step. A number of researchers was developed. These were 10 representatives from government organizations, 48 lecturers, and 81 OTOP producers.

2. There were 98 initial research questions developed. These could be summarized into three problem areas: 1) market channels for products, 2) packaging, and 3) raw materials and methods of production.

3. There were research proposals developed. Three of these received funding from organizations, and seven were funded by the university.

4. There were impacts from this research as follows. 1) Research environment promoted groups of multi-disciplinary researchers. 2) University researchers became well-known to organizations, communities. This increased the sources of research funding. 3) University researchers became consultants for local communities. 4) The research project created opportunities for demonstrating academic-related skills, research outcomes by university lecturers and students. 5) This project was part of developing lecturers in order to receive funding from

external organizations. 6) Student’s researches, as senior projects, were developed by focusing on One Tambon One Product.

New knowledge from this research were as follow:

1. Guideline for developing communication channels with university lecturers
2. Model for creating collaboration with public organizations
3. Model for creating collaboration with OTOP producers
4. Techniques found for collaborating with OTOP producers were: 1) give benefits, 2) attention, 3) flexible management, 4) trust, and 5) listening to every problem
5. Techniques found for promoting researchers’ potential were: 1) provide knowledge and understanding of research methodology, 2) interval stimulation, 3) learning from best practices, 4) mapping, collaborating and exchanging knowledge between researchers, and 5) multi-channel communication

Keywords : Participation, Research Question, Research Proposal, One Tambon One Product (OTOP)